

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda ifade edilen sorularımın Ekonomik Konularda Genel Koordinasyondan Sorumlu Başbakan Yardımcısı Sayın Ali BABACAN tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Faik ÖZTRAK
Tekirdağ Milletvekili

Bilindiği üzere, imalat sanayi kapasite kullanım oranı imalat sanayi üretim verileri ile birlikte ekonominin gidişatı hakkında önemli bilgiler vermektedir.

Kapasite kullanım oranı işletmelerin fiziki kapasitelerine göre fiilen kullandıkları kapasitelerinin ağırlıklı ortalamasına göre hesaplanmaktadır. Diğer bir ifadeyle işletmelerin mevcut üretim düzeyi ile o işletmelerin potansiyelinin kullanılması halinde yapabileceği üretim arasındaki oran olarak da tanımlanabilir.

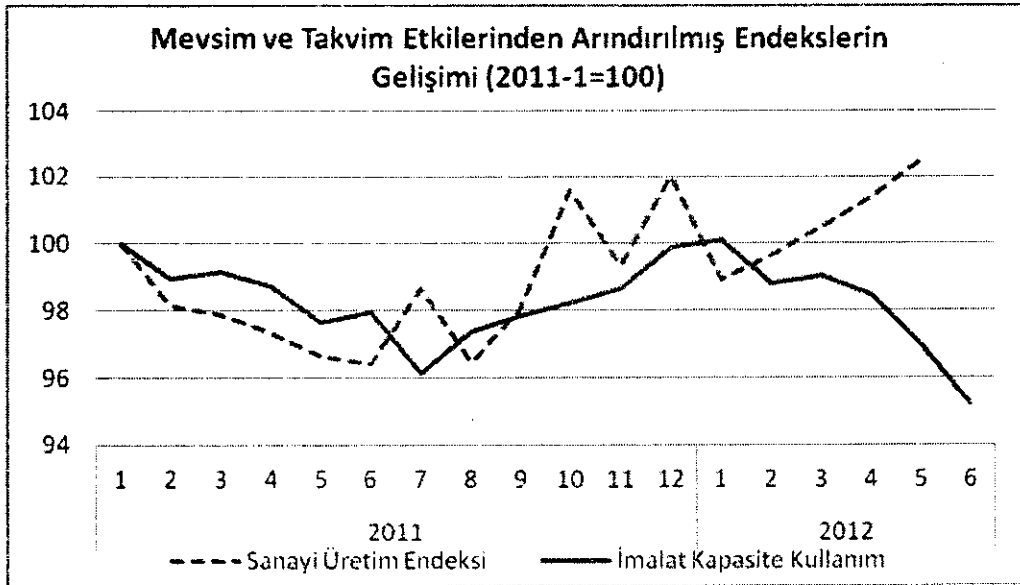
Kapasite Kullanım Oranı sanayi üretiminin bir yansıması olup, kapasite kullanım oranının arttığı dönemlerde üretiminde artması beklenir. Hal böyle olmasına

rağmen özellikle mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış imalat sanayi üretimi ile kapasite kullanım oranı arasında özellikle son aylarda ilişkinin koptuğu gözlenmektedir.

Bu yılın ilk üç ayında mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış imalat sanayi üretiminin geçen yılın aynı dönemine göre % 0,06 düşüş gösterirken; Nisan-Mayıs döneminde üretimde, geçen yılın aynı dönemine göre, % 5,2 artış olduğu görülmektedir.

Buna karşın imalat sanayiinde kapasite kullanım oranlarına baktığımızda tablo değişmektedir. Mevsim etkilerinden arındırılmış kapasite kullanım oranı yılın ilk üç ayında geçen yılın aynı döneminin 0,03 puan altına düşmüştür. Bu ilk üç ayda üretimdeki düşüşle uyumludur. Ancak ikinci üç aylık dönemde resim tamamen değişmektedir. Üretimin tersine kapasite kullanımı geçen yılın aynı döneminin yaklaşık bir puan altına, bir önceki dönem ortalamasının ise 2 puan altına düşmektedir.

Dolayısıyla özellikle son üç ayda kapasite kullanımı hızla gerilerken, üretim artmaya devam etmektedir. Daha düşük kapasiteyle, daha çok üretim yapılmaktadır. Bu izaha muhtaç bir tablodur. Bu durum hem üretimdeki artışın kalıcılığı, hem de verilerin tutarlılığı konusunda endişeleri artırmaktadır.

Bu çerçevede;

1. Mevsim ve gün etkilerinden arındırılmış serilerde İmalat Sanayi Kapasite Kullanımı istikrarlı şekilde düşerken, İmalat Sanayinin Üretiminin artması nereden kaynaklanmaktadır? Bunun arkasında yatan ekonomik gerekçeler nelerdir?

2. Bilindiği üzere İmalat Sanayi Üretimi ile kapasite kullanım oranı verileri daha önceden TUİK tarafından açıklanırken; 2010 yılı Ocak ayından itibaren İmalat Sanayi Kapasite Kullanım oranı TCMB tarafından açıklanmaya başlamıştır. Söz konusu verilerin ayrı kurumlar tarafından açıklanmasının bu farklılaşmada rolü var mıdır? Her iki kurum, iki serinin içsel tutarlılığının sağlanmasını konusunda işbirliği yapmakta mıdır?